

ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ КРАТНОСТІ ДОЇННЯ КОРІВ У ПЕРІОД РАННЬОЇ ЛАКТАЦІЇ

Ковальчук І. В., к.с.-г.н., Васильєв Р. О., к.с.-г.н., Барановська В. А., ст. викладач

Належна організація доїння, зокрема його кратність, визначає продуктивність, здоров'я корови і вимені, споживання корму твариною. Тому метою роботи є: обґрунтування кратності доїння корів у фазу роздою з метою ефективного їх використання. Досліди проводили на молочно-товарному комплексі ТОВ «Подільський господар - 2004» Шепетівського району Хмельницької області.

В господарстві 600 корів української чорно-рябої молочної та української червоно-рябої порід утримуються безприв'язано з відпочинком у боксах. Годівля здійснюється загально змішаним раціоном з кормових столів, доїння - у доїльному залі на доїльній установці «Паралель» 2x14. Стадо поділене на технологічні групи за фазами виробничого циклу. Для обґрунтування його кратності машинного доїння у фазу ранньої лактації було сформовано дві, розтелених у травні місяці, групи корів (N = 15): перша (4 кратне доїння) - корови з надоем за попередню лактацію 7315 кг і друга - 2-кратне доїння відповідно - 6145 кг. До - та після отелу тварини знаходились в аналогічних умовах, поїдали однакові кормосуміші. Дослід тривав перші 100 днів лактації з визначенням щодавно їх середньодобового надоем. Середній вік тварин в лактаціях становив: I групи - 2,7, II групи - 2,6 лактації. Середня жива маса корів обох груп становила 550 кг.

Доїння корів II групи здійснювалось двічі на добу з інтервалом 12 годин (на початку зміни), - чотири рази на добу з інтервалом 6 годин. На початку зміни та по її завершенні. В результаті досліджень встановлено, що максимальний надій у корів II групи за 2-кратного доїння настає на 60-й день після отелення і становить 22 кг, тоді як у першої - пік лактації припадає на 40-50-й день обліку і має величину 33 кг.

Отримані показники свідчать, що використання 4-кратного доїння в період роздою сприяє не лише підвищенню молочної продуктивності, а й стимулює процес молокоутворення у корів протягом цієї фази.

Під час досліджень було також оцінено молочну продуктивність і якість молока за перші 100 днів лактації. Так, середній надій корів II групи за перші 100 днів лактації склав 2044 кг з жирність 3,58%, а для I групи корів, відповідно 2927 кг і 3,60%, що на 883 кг (30,2%) молока більше. Вміст білку в обох групах однаковий і становить 3,0%.

Економічне обґрунтування використання 2-х або 4-кратного доїння свідчить, що у перерахунку на молоко базисної жирності (3,4%) при 4-х кратному доїнні отримуємо 3099 кг молока на 1 голову, що переважає показники при 2-х разовому на 30,6% (947 кг).

Реалізаційна ціна молока отриманого як від першої, так і від другої групи становить 320 грн./ц. Собівартість молока при 2-кратному доїнні менша (120 грн./ц), ніж при 4-х кратному (212 грн./ц), оскільки в останньому зростають затрати електроенергії та водоресурсів, збільшується загальна кількість витрат на виробництво молока. Тому рентабельність виробництва молока при 2-х разовому доїнні вища на 17,5%. Однак при використанні 4-х кратного доїння отримуємо, більший прибуток від реалізації молока на 550 грн. - на одну голову.

Таким чином, результати оцінки продуктивності корів у фазу роздою підтвердили

перевагу чотирьохкратного доїння в цей період, як за отриманими надоями, так і за показниками прибутку.

Даний технологічний прийом сприяє ефекту збільшення молочної продуктивності впродовж лактації. Так, середня продуктивність дослідних груп корів (на 1 голову) на 160 день лактації становить при 2-кратному доїнні у фазі роздою - 3306 кг/гол, а при 4-кратному 4587 кг/гол.

Висновки:

1. Збільшення кратності доїння у фазу роздою сприяє підвищенню молочної продуктивності, а також стимулює процес молокоутворення у корів протягом цієї фази і послідуєчих фаз лактації.

2. Застосування 4-кратного доїння високопродуктивних корів у перші 100 днів лактації дає можливість отримати вищі надоя за цей період на 30,2% (883 кг), що обумовлює збільшення прибутків від 2797 грн. до 3347 грн. з розрахунку на 1 корову.